

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра загальної психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____

“ _____ ” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ КАР’ЄРИ

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 05 –соціальні і поведінкові науки
(шифр і назва)

спеціальність 053 _____ психологія

освітня програма психологія
(шифр і назва)

вид дисципліни обов’язкова
(обов’язкова /за вибором)

факультет психології

2018 / 2019 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету психології

“ _____ ” _____ 20 _____ року, протокол № _____

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: канд.психол.наук, доцент, доцент кафедри загальної психології Кочарян І.О.

Програму схвалено на засіданні кафедри загальної психології

Протокол від “ _____ ” _____ 20 _____ року № _____

Завідувач кафедри загальної психології

_____
(підпис)

О.Ф.Іванова

_____
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією факультету психології

Протокол від “ _____ ” _____ 20 _____ року № _____

Голова методичної комісії факультету психології

_____
(підпис)
(прізвище та ініціали)

Ю.А.Гімаєва

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Психологія кар'єри» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки другого магістерського рівня вищої освіти спеціальності 053 психологія.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою курсу є оволодіння всім спектром знань з питань професійної кар'єри працівника в організаційній структурі для того, щоб забезпечити кар'єрне зростання працівників та відповідно ефективність діяльності організації, а, також, розкриття психологічних особливостей здійснення професійної кар'єри у сучасних організаціях на основі вивчення зарубіжного та вітчизняного досвіду.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є

1) формування системних уявлень про:

- професійну кар'єру;
- найважливіші закономірності здійснення професійної кар'єри працівниками;

2) формування таких вмінь, як :

- оволодіння системою методів, за допомогою якої можна виявляти кар'єрні спрямування працівників в організації;
- знання специфіки здійснення професійної кар'єри працівниками в різних галузях;

виявляти гендерні аспекти здійснення професійної кар'єри працівниками.

1.3. Кількість кредитів – 3

1.4. Загальна кількість годин.

Денна форма – 90 годин;

Заочна форма – 90.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й

Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
16 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	6 год.-
Лабораторні заняття	
Самостійна робота	
58 год.	80 год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

- знати визначення та основний зміст понять професійна кар'єра в організації;
- знати вплив факторів різних рівнів на можливості здійснення професійної кар'єри;
- вміти проводити діагностику кар'єрних орієнтацій персоналу організацій;
- вміти забезпечувати теоретичне та практичне підґрунтя кар'єрного розвитку персоналу в організаціях.
-

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Психологічний аналіз професійної кар'єри в організації. Етапи здійснення професійної кар'єри в організації.

Тема 1. Поняття про професійну кар'єру в організації та основні підходи до її вивчення.

Стан вивчення проблеми професійної кар'єри у сучасній психологічній літературі. Основні підходи до аналізу змісту професійної кар'єри в організації. Організаційний, менеджерський та соціально-економічний підходи як найбільш продуктивні підходи до вивчення суті професійної кар'єри. Загальна характеристика професійної кар'єри як складової, що забезпечує ефективність функціонування організації.

Тема 2. Роль професійної кар'єри в організації.

Визначення змісту професійно кар'єри в організації. Професійна кар'єра як чинник, що впливає на діяльність особистості в організації. Різні погляди на значення професійної кар'єри в організації та відповідність спрямованості професійної кар'єри меті та завданням організації.

Тема 3. Структурний аналіз професійної кар'єри в організації.

Відповідність структури професійної кар'єри змісту організаційної парадигми. Відкритість організації до змін як умова пошуку ефективної

структури професійної кар'єри в організації. Аналіз змісту структурних складових професійної кар'єри. Поняття про «зовнішню» та «внутрішню» структуру професійної кар'єри в організації.

Тема 4. Психологічна характеристика основних етапів здійснення професійної кар'єри.

Основні етапи здійснення професійної кар'єри в організації. Аналіз підходів зарубіжних та вітчизняних авторів стосовно етапів кар'єрного росту. Співвіднесення етапів здійснення професійної кар'єри з життєвим шляхом особистості. Вплив організаційної культури на процес здійснення професійної кар'єри. Типи організаційної культури та їх вплив на можливість кар'єрного росту.

Тема 5. Залежність процесу здійснення професійної кар'єри від типу організаційної структури.

Типи організаційних структур (бюрократична, адміністративна структура та структура персоналу, децентралізована та матрична) та їх загальна характеристика. Психологічний аналіз механічної та органічної організаційних систем. Можливість здійснення професійної кар'єри у різних за структурою типах організацій.

Тема 6. Професійна соціалізація працівника в організації.

Поняття про професійну соціалізацію працівника в організації та її стадії. Співвідношення професійної кар'єри та професійної соціалізації. Розв'язання завдань професійної соціалізації у різних за змістом та спрямованістю організаційних структурах. Роль і місце наставництва у процесі професійної соціалізації працівника. Статус постійного члена організації та отримання відповідних перспектив щодо кар'єрного зростання.

Розділ 2. Вплив психологічних чинників на процес здійснення професійної кар'єри. Роль кар'єрних орієнтацій у здійсненні професійної кар'єри.

Тема 1. Фактори макрорівня (інституціональні).

Інституціональні впливи: рівень економічного розвитку суспільства; особливості ринку праці; забезпечення рівних можливостей щодо професійної зайнятості; специфіка національної культури; вплив приналежності до певної субкультури.

Тема 2. Фактори мезорівня (організаційні).

Організація як фактор, що обумовлює ефективність процесу здійснення професійної кар'єри особистістю. Взаємодія особистості з організаційним середовищем: особливості сприйняття організаційної парадигми, основних тенденцій організаційної культури. Вплив інших працівників на професійне становлення особистості та її кар'єрне просування. Вплив інших особистостей на процес здійснення професійної кар'єри. Співвідношення інтересів родини з власними інтересами відносно професійного та кар'єрного росту. Психологічні умови проходження етапів організаційної соціалізації в організації.

Тема 3. Фактори мікрорівня.

Психологічні фактори, які обумовлюють здійснення професійної кар'єри особистістю: мотивація професійної діяльності працівників; прийняття рішень щодо визначення та здійснення професійних ролей тощо. Характеристика індивідуально-психологічних особливостей, які впливають на успішність, або неуспішність здійснення індивідуальної професійної кар'єри (інтелектуальні, комунікативні, емоційно-вольові).

Тема 4. Кар'єрні орієнтації як необхідна складова здійснення професійної кар'єри.

Поняття про кар'єрні орієнтації. Місце кар'єрних орієнтацій у системі ціннісних орієнтацій. Уявлення про зразки винагород, стандарти соціальних досягнень, уявлення про престижні статуси. Два типи кар'єрних орієнтацій особистості: «постійні» та «рухливі».

Тема 5. Роль кар'єрних орієнтацій у структурі спрямованості особистості.

Психологічний аналіз кар'єрних орієнтацій та їх місця в структурі спрямованості особистості. Співвідношення кар'єрних орієнтацій та потреб особистості.

Тема 6. Еволюція кар'єрних орієнтацій.

Етапи трансформації індивідуальних кар'єрних орієнтацій за Д. Осудом. Типи кар'єрних орієнтацій за Е. Шеном: професійна компетентність, автономія, менеджмент, стабільність місця роботи, стабільність місця проживання, служіння, виклик, інтеграція стилів життя, підприємництво.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
л		п	ла б	ін д	ср	л		п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Психологічний аналіз професійної кар'єри в організації. Етапи здійснення професійної кар'єри в організації.												
<i>Тема 1. Поняття про професійну кар'єру в організації та основні підходи до її вивчення</i>	6	2				4	8	1				7
<i>Тема 2. Роль професійної кар'єри в організації</i>	8	2	2			4	10	1	2			7
<i>Тема 3. Структурний аналіз професійної кар'єри в організації</i>	8	1	2			5	9		2			7
<i>Тема 4. Психологічна</i>	8	1	2			5	7					7

<i>характеристика основних етапів здійснення професійної кар'єри</i>												
<i>Тема 5. Залежність процесу здійснення професійної кар'єри від типу організаційної структури</i>	6	1				5	6					6
<i>Тема 6. Професійна соціалізація працівника в організації</i>	8	1	2			5	6					6
Разом за розділом 1	44	8	8			28	46	2	4			40
Розділ 2. Вплив психологічних чинників на процес здійснення професійної кар'єри. Роль кар'єрних орієнтацій у здійсненні професійної кар'єри.												
<i>Тема 1. Фактори макрорівня (інституціональні)</i>	8	1	2			5	8	1				7
<i>Тема 2. Фактори мезорівня (організаційні)</i>	8	1	2			5	8	1				7
<i>Тема 3. Фактори мікрорівня</i>	8	1	2			5	7					7
<i>Тема 4. Кар'єрні орієнтації як необхідна складова здійснення професійної кар'єри</i>	9	2	2			5	7					7
<i>Тема 5. Роль кар'єрних орієнтацій у структурі спрямованості особистості</i>	6	1				5	6					6
<i>Тема 6. Еволюція кар'єрних орієнтацій</i>	7	2				5	8		2			6
Разом за розділом 2	46	8	8			30	44	2	2			40
Усього годин за дисципліною	90	16	16			58	90	4	6			80

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин	
		денна	заочна
1	Побудова планів розвитку кар'єри	1	-
2	Робота з опитувальником Дж. Голланда	1	-
3	Опис особливостей шістнадцяти індексів Майерс-Бріггс	1	-
4	Оцінка бажаних видів професійної діяльності для представників різних типів особистості	1	2
5	Робота з методикою визначення психологічних портретів	1	2
6	Робота з методикою «Діагностика особистісних і групових	1	2

	базових потреб»		
7	Робота з методикою «Оцінка мотивації організаційної поведінки»	1	-
8	Робота з методикою Т. Елерса для діагностики мотивації досягнення і мотивації уникнення невдач	1	2
9	Робота з методикою «Діагностика мотиваційної структури особистості» В. Е. Міллмана	1	
10	Робота з методикою визначення організаторських і комунікативних якостей Л. П. Калінінського	1	
11	Робота з диференційно-діагностичним опитувальником Є. А. Клімова	1	
12	Робота з тестом «Якір кар'єри» Е. Шейна побудова кар'єрограму	1	
13	Діагностика ділових та особистих якостей молодого фахівця	1	
14	Оцінка ключових компетенцій керівників середньої ланки промислового підприємства	1	
15	Кар'єра у стартапах	1	2
16	Підсумкове заняття по результатам практикуму	1	
	Разом	16	10

5. Завдання для самостійної роботи

Курс «Психологія кар'єри» передбачає, що в процесі опанування ним студенти отримують необхідні орієнтири в засобах організації кар'єри у різних організаціях. У програмі курсу передбачається організація самостійної роботи студентів, яка має на меті формування пізнавальної активності студентів, засвоєння ними загальних умінь та навичок у галузі класичних методів психології, професійного аналізу літератури та активного оволодіння засобами проведення та аналізу результатів досліджень із використанням неекспериментальних методів.

У процесі самостійної роботи студенти повинні оволодіти вміннями та навичками:

- аналізувати можливості та особливості класичних методів у психологічному дослідженні;
- вміти розробляти програму дослідження;
- оволодіти комунікативними вміннями практичної роботи психолога;
- вміти аналізувати результати первинної інформації;
- знати вимоги до обробки та оформлення дослідницької інформації.

Кожний студент повинен вміти раціонально організувати свою навчальну діяльність. Важливим є вміння скласти план своєї роботи, чітко визначити її послідовність.

Починаючи конкретне практичне заняття, студент повинен, насамперед, ознайомитися зі вступними методичними рекомендаціями до відповідного розділу, а також із текстом самого завдання, які викладені в спеціально створених учбово-методичних рекомендаціях з даного предмета. Розроблену

програму самостійного опитування або спостереження студент повинен узгодити з викладачем.

По закінченні самостійно виконання практичної роботи студент повинен скласти повний звіт, вимоги до якого відповідають нормативам наукового дослідження. Невід'ємною часткою самостійної роботи студента є робота з науковими літературними джерелами.

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

6. Методи навчання

Засвоєння матеріалу з курсу «Психологія кар'єри» включає послідовне засвоєння чотирьох рівнів: вітворення, розуміння, використання, створення. Формування цих рівнів забезпечується на лекційних та лабораторних заняттях, в ході виконання самостійної письмової роботи.

Теоретичний блок курсу (лекції) має забезпечити засвоєння понять, термінів, категорій кар'єрного процесу фахівця.

Практичний блок сформувати вміння та навички планування, відстеження та прогнозування кар'єрного процесу, що сприяє формуванню майбутнього фахівця.

Протягом навчання використовуються такі методи навчання як лекції, проблемні лекції, семінарські та практичні заняття.

7. Методи контролю

Контроль та оцінювання дисципліни здійснюється за урахуванням наступних показників:

- систематичність відвідування та активність на занятті;
- самостійне виконання практичних робіт за методами, що розглядаються на заняттях;

Оцінювання якості роботи та дій студентів під час засвоєння дисципліни проводиться з урахуванням складності та якості виконання завдань.

Оцінка роботи студента за систематичність відвідування та активність на занятті.

Критерії	Оцінка(в балах)	
	денна	заочна
Відвідування 15-16 занять	15	-
Відвідування 13-14 занять	13-14	-
Відвідування 11-12 занять	11-12	-
Відвідування 9-10 занять	9-10	-
Відвідування 7-8 занять	7-8	16-20
Відвідування 5-6 занять	5-6	11-15
Відвідування 3-4 занять	3-4	6-10
Відвідування 1-2 занять	1-2	1-5

Самостійне виконання практичних робіт студентів очної форми оцінюється на підставі захисту письмових робіт за темами семінарських занять. Протягом семестру студент має виступити з 3-ма доповідями за тематикою семінарських занять, що узгоджені викладачем.

Оцінювання захисту письмової роботи (для студентів очної форми):

Критерії	Оцінка(в балах)
Вичерпна доповідь, відповідь на всі запитання	5
Вичерпна доповідь, неточна відповідь на запитання	4
Невпенена доповідь, посередня відповідь на запитання	3
Відповіді на запитання немає, доповідь не структурована	1-2

Оцінювання письмової роботи за змістом (для студентів очної форми):

Критерії	Оцінка(в балах)
Робота виконана за всіма вимогами та вчасно представлена на оцінювання	9-10
Робота виконана за всіма вимогами та невчасно представлена на оцінювання; або в роботі є деякі незначні недоліки та вчасно представлена на оцінювання	7-8
В роботі є деякі незначні недоліки та невчасно представлена на оцінювання; або в роботі є значні недоліки та вчасно представлена на оцінювання	4-6
В роботі є значні недоліки та невчасно представлена на оцінювання	1-3

Студенти заочної форми замість лабораторних робіт виконують контрольні роботи.

Оцінювання контрольних робіт для студентів заочної форми (оцінюється кожне питання окремо):

Критерії	Оцінка(в балах)
Відповідь вичерпана, та вчасно представлена на оцінювання	16-20
Відповідь вичерпана, але невчасно представлена на оцінювання; або у відповіді є деякі незначні недоліки та вчасно представлена на оцінювання	11-15
У відповіді є деякі незначні недоліки та невчасно представлена на оцінювання; або у	5-10

Відповіді є значні недоліки та вчасно представлена на оцінювання	
У відповіді є значні недоліки та невчасно представлена на оцінювання	1-4

Завданням підсумкового семестрового контролю є перевірка результатів засвоєння студентами програмного матеріалу в цілому, систематизація та узагальнення набутих на лекціях, лабораторних заняттях, в межах виконання самостійної роботи знань та вмінь.

До письмового заліку входять чотири питання. Кожне питання оцінюється в 10 балів.

Критерії оцінювання на запитання залікового завдання:

Критерії	Оцінка(в балах)
Відповідь вичерпана, повне розкриття змісту питання, використання термінів та понять на рівні відтворення та наведення прикладів щодо розуміння змісту запитання	9-10
Достатньо повна відповідь, розкриття основного змісту, але допущення деяких негрубих помилок, наведення невідповідних прикладів або їх повну відсутність	6-8
Неповне розкриття змісту, або допущення помилок, схематичність, непослідовність викладання, помилки у використанні термінології, відповідь не ґрунтується на науковому аналізі проблеми,	4-5
Питання розкрито частково, недостатньо суттєво, не використовується наукова термінологія	1-3

Теми контрольних робіт (есе) для студентів заочної форми навчання

1. Психологічні особливості появ ідентифікації з кар'єрою.
2. Індивідуальна стратегія кар'єрного розвитку.
3. Історія кар'єри в сучасному суспільстві.
4. Кар'єра як акмеологічний особистий проект.
5. Кар'єра як організаційний проект.
6. Планування компаній кар'єрного зростання і професійного розвитку своїх співробітників з використанням організаційних ресурсів і можливостей.
7. Кар'єрна компетентність в сучасному суспільстві ..
8. Кар'єрна готовність співробітника організації, методи її діагностики та облік в управлінні персоналом.
9. Кар'єрна логістика в виробничому підприємстві.

10. Кар'єрна мобільність (динамічність кар'єри) як індикатор професійного шляху.
11. Діагностика кар'єрних компетенцій.
12. Кар'єра в системі державного і муніципального управління.
13. Кар'єра в системі вищої школи.
14. Кар'єра в бізнес-організаціях.
15. Кар'єра на промисловому підприємстві.

8. Орієнтовні питання до заліку

1. Розвиток кар'єри як особистісне зростання.
2. Типи і стадії кар'єри.
3. Цілепокладання в кар'єрі і кар'єрне планування.
4. Основні моделі та стратегії кар'єри.
5. Критерії та фактори кар'єрного успіху.
6. Гендерні аспекти кар'єри.
7. Кар'єрний самоменеджмент.
8. Діагностика та розвиток кар'єрних обдарованості.
9. Технології кар'єрного просування і оцінки кар'єрного потенціалу.
10. Сучасні методи самопрезентації та планування кар'єри.
11. Кар'єрні кризи на ранніх етапах планування кар'єри і технології їх подолання.
12. Типи ділової кар'єри.
13. Види кар'єрного процесу.
14. Етапи кар'єри.
15. Планування кар'єри персоналу.
16. Індивідуальний план кар'єри.
17. Навчання плануванню кар'єри.
18. Психологічні фактори, що враховуються при плануванні кар'єри.
19. Сім навичок високоефективних людей (С. Кові).
20. Гнучкі навички в кар'єрному процесі.

21. Саморегуляційні механізми людини, що впливають на кар'єрний процес.
22. Несвідомі фактори кар'єрного процесу.
23. Типи організаційних культур і їх вплив на кар'єрні процеси організації.
24. Технології, які використовуються при плануванні кар'єри.
25. Аутплейсмент.
26. Портфоліо кар'єрного просування.
27. Кар'єрограма.
28. Карта кар'єри М. Армстронга.
29. Сценарій аналізу кар'єри і розробки особистого плану розвитку.
30. Технологія планування кар'єри В. Сандерса.

8. Схема нарахування балів

Денна форма навчання

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Залікова робота	Сума
Активність на заняттях за Розділами 1-2	Письмова робота				
		1	2	3	
15	15	15	15	40	100

Заочна форма навчання

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання			Залікова робота	Сума
Активність на заняттях за Розділами 1-3	Контрольні роботи			
		1	2	
20	20	20	40	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Бодди Д., Пейтон Р. Основи менеджмента: пер. с англ. – СПб: «Питер», 1999. – 816с.
2. Гвишиани Д.М. Организация и управление. – М.: Наука, 1972.
3. Гибсон Дж.Л., Иванцевич Д.М., Донелли Д.Х. мл. Организации: поведение, структура, процессы. Пер. с англ. – 8-е изд. – М.: Инфра – М, 2000. – XXVI, 662 с.
4. Джуэлл Л. Индустриально-организационная психология: Учебн. Для вузов. – СПб: Питер, 2001.
5. Занковский А.Н. Организационная психология: Учебн. пособие для вузов. – М.: Флинта: МСПИ, 2000.
6. Каган В.Е. Организационная психология: обучающий тестовый контроль. – М.: Смысл, 1999. – 96с.

Допоміжна література

1. Карпов А.В. Организационная психология кризисного периода // Прикладная психология. – 1999. – № 2. – С. 1-14.
2. Карташова Л.В., Никонова Т.В., Соломанидина Т.О. Организационное поведение. – М.: ИНФРА – М., 2000. – 218 с.
3. Красовский Ю.Д. Организационное поведение: Пер. с англ. – М.: Юнити, 1999. – 472 с.
4. Лютенс Организационное поведение: Пер. с англ. – М.: ИНФРА – М, 1999. – 692 с.
5. Организационная психология / Сост. и общая редакция Л.В. Винокурова, И.И. Скрипка. – СПб.: Питер, 2000. – 512 с.
6. Организационная психология. Хрестоматия. – СПб.: Питер, 2000. – 511 с.
7. Петрушин В. Настольная книга карьериста. – СПб.: Питер, 2002.
8. Почебут Л.Г., Чикер В.А. Организационная психология. – СПб.: Изд-во «Речь», 2000. – 298 с.
9. Практикум по психологии менеджмента и профессиональной деятельности / Под ред. Г.С. Никифорова, М.А. Дмитриевой, В.М. Снеткова. – СПб.: Речь, 2001. – 276 с.
10. Практическая психодиагностика: Методики и тесты: Учебное пособие // Ред.-сост. Райгородский Д.Я. – Самара: Издат. дом «Бахрах», 1998. – 672 с.
11. Психология личности: Словарь-справочник / Под ред. П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – К.: Руга, 2001. – 320 с.
12. Психология работы с персоналом в трудах отечественных специалистов. – СПб.: Питер, 2001. – 509 с.

13. Психология управления. – Новосибирск: Изд-во НГАЭ и У; М.: 1999. – 150с.
  14. Росс Л., Нисбетт Р. Человек и ситуация. Перспективы социальной психологии. Пер. с англ. В.В. Румынского. Под ред. Е.Н. Емельянова, В.С. Магуна. – М.: Аспект Пресс, 1999. – 429 с.
  15. Свєргун О.Ю. Психология успеха, или как стать хозяином своей ситуации. – М.: АСТ-ПРЕСС, 1999. – 384 с.
  16. Солсо Р.С., Джонсон Х.Х., Бил М.К. Экспериментальная психология: практический курс. – СПб.: Прайм - ЕВРОЗНАК, 2001. – 528 с.
  17. Табунс А.А. Роль ценностей в регуляции поведения индивида // Социологические исследования жизненного пути молодёжи. Вильнюс, 1998.
  18. Толстая А.Н. Управление карьерой в организациях // Психология управления. Учебное пособие / под ред. А.В.Федотова. – Л.,1991.
  19. Фролов С.С. Социология организаций. – М.: Гардарики, 2001.
  20. Фурман А.В. Психодіагностика особистісної адаптованості. Наукове видання. – Тернопіль: „Економічна думка”, 2000. – 197 с.
  21. Хайкин В.Л. Активность (характеристики и развитие). – М.: Московский психолого-социальный институт; Воронеж: Издательство НПО «МОДЕК», 2000. – 448 с.
  22. Хелмицкий Б. Психоанализ профессиональной деятельности // Прикладная психология и психоанализ. – 1997. – № 3. – С. 11-20.
  23. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности (Основные положения, исследования и применение). – СПб.: Питер Пресс, 1997. – 608 с.
- Шейнова В.П. Скрытое управление человеком (психология манипулирования). – Минск.: Харвест; М.: АСТ. – 2000.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <http://www.psy.msu.ru>,
2. <http://psylib.kiev.ua/>;
3. www.psychology.net.ru;

Критерії оцінювання дисципліни:

Завданням підсумкового семестрового контролю є перевірка результатів засвоєння студентами програмного матеріалу в цілому, систематизація та узагальнення набутих на лекціях, лабораторних заняттях, в межах виконання самостійної роботи знань та вмінь.

До письмового заліку входять чотири питання. Кожне питання оцінюється в 10 балів.

Критерії оцінювання на запитання залікового завдання:

Критерії	Оцінка(в балах)
Відповідь вичерпана, повне розкриття змісту питання, використання термінів та понять на рівні відтворення та наведення прикладів щодо розуміння змісту запитання	9-10
Достатньо повна відповідь, розкриття основного змісту, але допущення деяких негрубих помилок, наведення невідповідних прикладів або їх повну відсутність	6-8
Неповне розкриття змісту, або допущення помилок, схематичність, непослідовність викладання, помилки у використанні термінології, відповідь не ґрунтується на науковому аналізі проблеми,	4-5
Питання розкрито частково, недостатньо суттєво, не використовується наукова термінологія	1-3